

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția. Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei archidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Asociațiunea transilvană.

Sunt puține dăile noastre de bucurie.

Intrégă activitatea noastră e îndreptată spre apărarea existenței noastre naționale.

Atacurile contra acesteia urmăză și de dă, cu plan, și ele sunt făcute în parte sub ocrotirea puterii statului.

De aci marea noastră îngrijire.

Pe lângă acesta mai vin frecările dintre noi.

Și mai cu sémă aceste ne consumă timp s-ump și puteri și mai scumpe.

Sunt organe de publicitate, sunt ómeni, cari cu sistem nutresc frecările interne.

Și e mare păcat acesta, căci între toate relele mai mare rău e răboiul dintre noi.

E amărită viața noastră, și nu ne prinde mirarea, dacă puținele dăile de bucurie au deosebit farmec în ochii nostri.

Și dăile Asociațiunei transilvane totdeauna au fost dăile de veselie, și sunt dăile de veselie.

Ne aflăm noi de noi în familie, în unicul nostru focalariu cultural, unde toți lucrăm cu dragă inimă pentru literatura română și cultura poporului român.

Aici avem toți intrare, toți avem deosebită tragere de inimă, căci putem lucra neconturbați pentru binele poporului român.

Înțelepciunea părinților nostri ne-au creat o corporațiune, de unde sunt deschise luptele politice și urgia legată de pasiunile isvorite la noi români din aceste lupte. Ne-a creat o corporațiune, din care sunt deschise rivalitățile confesionale. Ne-au creat un centru, unde toți intrăm ca români, desbrăcându-ne de legăturile noastre de caracter politic și confesional.

Și în dăile noastre e necesitate o asemenea recreie pe care multe sbuciumări.

Acastă bucurie sufletescă o am avut noi românii în decursul dăilelor Asociațiunei, care s'a ținut la Blăș.

Inimile românilor au fost intrunite în aceste dăile de veselie ale poporului român din patria noastră, și bucuria a fost generală, bucuria a fost neconturbată.

Am vădut intruniți la lucru pe toți ómenii de bine, căci cine nu va sprigină scopurile Asociațiunei, acela în ochii românilor nu poate trece de amic al cauzei noastre culturale.

Am vădut intruniți bătrâni și tineri. Era mare tabloul.

Trecutul și viitorul sta înaintea ochilor nostri sufletesci.

Bătrânii plini de încredere în progresul nostru cultural, dar cu bogăția experienței temperând, căci acesta e chemarea lor.

Junimea plină de sacrul foc al entusiasmului voind să mērgă în sbor.

Mulți vor afla nefolositoriu cauzei noastre culturale contrastul dintre moderațiunea bătrânilor și voința de a merge în sbor a tinerilor.

Noi nu împărtășim asemenea vederi.

O națiune este mōrtă, când junimea ei nu are idealuri, sacre, și nu are focal entusiasmului, ca în sbor se realizeze acele idealuri.

Asemene e mōrtă o națiune, dacă ea nu va avē înțelepciunea bătrânilor cu experiențe, cari se modereze sborul și se delature petritele, ca se nu se împedece de pētră piciorul junimei.

Junimea are privirea tot în sus. Al ei trebuie se fie idealul. Ea nu privește pre pământ. De aceea a dat Dumnezeu experiența și înțelepciunea bătrânețelor, ca ele se înlesnesc calea, delaturând pedecile.

Lucrarea trebuie deci să fie comună.

Trebuie să combinăm focul juvenil cu înțelepciunea bătrânețelor și atunci vom da înainte.

Din mila lui Dumnezeu avem și foc juvenil și avem și înțelepciunea bătrânilor.

Nici acestia nici aceia singuratici nu pot produce rezultatul dorit.

Nici simulata supărare și retragere din luptă a unei părți din tineră generațiune nu ne înșală îngrijiri.

Mânia, supărarea momentană, și trece momentan, și omul care simte în sine putere și forță de lucru, nu-și lipsește națiunea sa de talentul, care i-l'a dat bunul Dumnezeu.

Au trecut dăile frumoșe ale Asociațiunei, și în noi a rămas caldă aducerea aminte de ele, a rămas cald entusiasmul, a rămas firmă voința de a lucra pentru binele Asociațiunei, care prin statutele acuma modificate au intrunit pe toți românii din patria noastră la o comună lucrare pentru cultura poporului nostru.

În inima noastră nu e amărăciune. Înainte deci, pentru binele cultural al poporului nostru.

Limba română în Elveția.

(Încheiere.)

Sedinta din 31 Maiu.

Cramerii protesteză contra ținerei lui de opozițional. Trebuie să atragă atențiunea asupra împrejurării, că d. e. în scōla din Puschlav învățământul intensiv al limbei germâne fără de nici un rezultat.

Fontana: Întrebarea este, dacă voim noi românii să învățăm nemțesce în scōla?

Întrebarea acesta nu o putem judeca numai așa din nori, ci sunt normative unele deosebite circumstanțe. Trebuie să îngrijim, ca românii să pōtă concura pretutindenea cu germanii: de aceea e trebuință ca ei în scōla să primescă instrucțiune în limba germână. Cu deosebire trebuie să îngrijim, ca ei să între în scōla cantonală cu aceeași etate, la acesta se cere, ca instrucțiunea în limba germână să nu se începă în anul al 7-lea de scōla. Acesta e mai ales în interesul populațiunei mai sērăce. Noi nu avem literatură adevărată romană pentru cultivarea spiritului, unica e biblia și cărțile de rugăciune. Nu voim să provocăm marele consiliu la luarea unui conelus, unde noi la nici un cas nu putem câștiga nimica.

Conrad se întorce contra celor spuse de comisariul guvernului Vital, necompetența consiliului celui mare. Consiliul cel mare are

supravegherea și îngrijirea asupra întregii administrațiuni de stat deci și asupra mersului instrucțiunei. Pōte deci considera petițiunea dacă voesce. Domnul Vital declară, că dacă se putea prevedea opozițiunea, altcum se făcea planul. Marele consiliu pōte deci îndruma pe petenți la guvern, fără a se pronunța el în merit; îndreptățițele lor dorințe de bună sēmă vor fi acolo considerate. Limba română e în decadență, și noi nu voim se accelerăm trece decadență.

Disch areea se accentueze contra domnului Vital, că el în afacerea acesta nici odată nu a fost întrebat despre opiniunea sa. Din părțile de sus s'a pronunțat pentru limba germână numai o singură conferență învățatōrescă improvisată, și acesta nu este normativ. Despre o înstăinare de cătră scōlă nu pōte fi vorba în pările de sus, deși ici colea câte un părinte mai bucuros și dă copilul la lucru decât la scōla. Nici acea nu se pōte dice, că scōlele din părțile de sus sunt mai rele, decât cele din alte cantōne; la tot cazul nu vor fi mai bune prin obligatul învățământ german. În al 4 an de scōlă nici un copil nu va putea învăța o limbă străină. Puținele cuvinte, cari se pot învăța în acel an, se și uită peste vară. În scōlele separate se pōte începe ce e drept cu anul al 6 și atunci se ajunge cu limba germână, ca și când s'ar începe în anul al 4. Copilul trebuie să-și învețe mai întâi limba sa maternă, și numai după aceea se începă la una străină, altcum nici una nu o învață bine.

Reformații din Puschlav d. e. prin învățarea limbei germâne și-au stricat italiana lor. Cestiunea limbei nu e deci numai o cestiune metodică, care cade în competența guvernului. Eu nu sum radical, însă eu pretind același drept pentru toate limbile noastre, în scōlele germane nu se pretinde învățarea unei limbi streine în anul al 4.

Sō la e este dureros atins pentru neîndreptățița computare a neamicișci naț cu scōla. Conferențele învățatōresci nu au discutat nici odată obligativitatea limbei germâne, ci numai întrebarea, când cere trebuința, ca să se începă instrucțiunea în acea limbă. Acest punct pentru fie-care comună pōte se fie altul. În comunele, unde copiii aud ceva nemțesce pe strade, se pōte începe mai de timpuriu, ca acolo unde pe strade

FOIȚA.

Originea învățământului agricol în Franția.

I.

Cestiunea învățământului agricol a preocupat mult, fōrte mult, nu numai pe Francesi, dar și pe toate popōrele a căror agricultură se vede astăzi înflorită, pusă pe matca progresului.

Este o cestiune care trebuie să ne preocupe și pe noi românii în gradul cel mai înalt, căci — suntem o țară curat agricolă!

În Franția, ideea de învățământ agricol apără încă din anul 1581*), căci se găsește menționat în testamentul președintelui Godran la parlamentul din Dijon. Însă numai în a dăca jumătate a secolului XVIII-lea agricultura începu a fi considerată ca știință. Așa, pentru prima dată (1753)

*) René Leblanc L'enseignement agricole dans les écoles du degré primaire (garçons).

academia de știință admise „observațiunile de agricultură” printre lucrări științifice dând dreptul la un titlu cōrrespundător. Puțin mai târziu (1762) Goyon, editorul „dela France agricole et marchande” a cerut înființarea de scoli de agricultură, unde să se dea fiilor de cultivator instrucțiuni necesare în meseria lor, consiliându-i a rămâne atașați de viața plăcută de la țară.

Cea dintăiu scōla de agro-arboricultură fu fondată la anul 1767, pentru 24 elevi găsiți, de Moreau dela Rochette, care a și avut câți-va imitatori; aceste încercări rămăseră izolate, apoi dispărură cu autorii lor. Între anii 1789—1838 organizațiunea învățământului agricol popular a fost obiectul numărōselor discuțiuni în adunări, fiind-că opiniunea publică nu putea rămânea indiferentă asupra unui subiect de interes general pentru țară.

Cu toate acestea până pela jumătatea secolului în care trăim, nimic serios nu s'a putut realiza de stat pentru instrucțiunea profesională a țăranilor. Grație distinsului agronom Ma-

thieu de Dombasle, care organiză cea dintăiu scōla de Roville, servind de model pentru Grignon și Grandjoulan, aruncând bazele unei lucrări fecunde, deschizând porțile spre progres și binele național.

Republica din 1848 prepară asupra învățământului primar un proiect de lege unde agricultura figura printre materiile obligatōre din program Acest proiect nu fu pus în discuție și decretul-lege din 3 Octombrie, care organiza învățământul profesional agricol, rămase aproape literă mōrtă. Legea din 1850 decise a face să figureze în numărul materiilor facultative de învățământ și „instrucțiuni elementare asupra agriculturii”; un regulament din 1851 prescrie studiul unui program de agricultură și horticultură, în scōlele normale de învățatori, însă numai în al III-lea an de scōla. S'au mai făcut adunări și pela 1860 ocupându-se cu cestiunea acesta; trebuia însă ca anumite circumstanțe să-i facă să deschidă ochii mai bine.

În urma mai multor ani neproductivi, primele simptome ale crizei

agricole au pus pe francesi pe lucru.

Până aci lucrurile au mers scōldându-se în două ape, de aci înainte numai pōte fi așa. Trebuințele omului se înmulțiră mai mult dar cu acesta și mijlocele de ale împăca. O cestiune fu prescrișă printr'un decret dat în 28 Martie 1866 în vedere de a căuta mijlocele posibile de a ameliora situațiunea primei industrii naționale.

Chestionarul acestei anchete era divizat în 5 capitole cuprindēnd 100 și o chestiune: una din aceste din urmă era astfel formulată:

Instrucțiunea primară este ea dirijată într'un sens favorabil pentru agricultură, și care este influența sa asupra alegerei de profesiuni?

Mărturiile exprimate asupra cestiunei fură unanime totdeauna asupra fondului Pinet, atunci inspector primar, care scōse o carte remarcabilă intitulată: *L'enseignement primaire devant l'enquete agricole*. „Trebuie să percurgem această culegere de extracte autentice, dice dicționarul pedagogic de Buisson, pentru a vedea cu care unanimitate, cu care curățenie de ve-

nu se aude nici o vorbă nemțescă. Noi nu atacăm planul școlariu, care altcum ne convine, ci numai obligativitatea limbii germane în anul al 4. Domnul director seminarial Caminada a recomandat totdeauna anul al 6. Scopul școlii populare e se prepare pe om pentru viața practică și nu pentru școala cantonală și pentru studiile literaturii germane. Trebuie se fie libertatea limbilor. Casarea sau necassarea limbii romane e afacerea romanilor, acesta ei au să o decidă. Odată va peri limba romană, trebuie însă ca germanii se nu o promoveze acesta forțat, precum o intenționează obligativitatea. Marele consiliu se îndrumă petițiunea la guvern în înțelesul de a se șterge obligativitatea.

Steinhausser: Stergerea obligativității, și introducerea facultativității ne ar reduce la timpurile după 1859. Ordinațiunea din 1859 între anumite premise prescrie instrucțiunea limbii germane. Guvernul e îndreptățit se declare obligativă învățarea limbii germane încât o cere trebuința. Nu se poate contesta, că între condițiunile de comunicațiune și cele economice adă învățarea limbii germane e necesitate pentru romani. În cele speciale trebuie se lăsăm afacerea în mâinile guvernului. Corectă e propunerea domnului Vital pentru trecere la ordinea zilei.

Castelberg se vede prin numirea orașului Ilanz necesitat se facă unele observări. Noi cei din Ilanz de mult avem din anul prim al școlii limba germană, și totuși am subscris petițiunea. Motivul este următorul: la locul prim, noi nu credem, că guvernul e competent se prescrie obligativitatea limbii germane pentru școlile romane fără a prescrie în mod analog și pentru germani o limbă străină. A doua aflăm nelogic că încă în anul 4 se se începă o limbă străină, dacă copii în familie sau pe strade nu aud nici o vorbă din acea limbă. Dacă cei din Engadin și Davos ar voi să introducă în anul al 4 limba engleză, guvernul de bună seamă o ar interdice acesta din considerațiuni pedagogice.

Calonder voesce a decide atacarea mai întâiu din punct de vedere al dreptului de stat. Planul e făcut de către autoritatea competentă, de către regim. Marele consiliu are drept se supravegheze mersul instrucțiunii. Are deci dreptul să declare, că cutare sau cutare este contra constituțiunii, nu se poate însă lăsa în adevărată materie. Nu se poate pronunța d. e. marele consiliu în cestiunea: e sau nu e bun din punct de vedere pedagogic planul de învățământ, acesta nu o poate el decide. Are la tot cazul datorința să cerceteze, dacă s'a călcat sau ba constituțiunea și legea, precum afirmă petenții. Nu putem accepta vederile, că planul voesce să asu prescă limba romană. Nu este vorbă de călcarea constituțiunii. Legea, normativul școlariu prescriu limba germană în școlile romane încât o cere trebuința, executiva trebuie să se supună, trebuie să enunțe obligativitatea, dacă o crede de necesară. Nici despre călcarea legii nu e vorbă.

Decurtins: Obligatorietatea de nou introdusă asupra limba romană; acesta e

o călcare a constituțiunii, care asigură asemenea drept tuturor limbilor.

Se cere și se enunță încheierea discuțiunii.

Se mai dă cuvânt consilierului guvernial Vital.

Guvernul a creșut, că obligativitatea se va considera ca un lucru de sine înțeles. Deoarece s'a ivit opozițiune, guvernul va reveni asupra cestiunii. De aceea va fi bine să se primescă ordinea de zi propusă de mine. După aceste reflecteză diferiților vorbitori, contestă că ar fi dis, că în școlile din districtele superioare s'a constatat o înstrăinare față cu școlile. Dacă am voi să germanisăm, atunci am procede ca țarul. Nime nu cugetă la aceea, ca limba germană să o facă limbă de propunere, dorința e numai, ca ea să devină obiect de învățământ în interesul romanilor și al legii.

Plattner e de părerea, că trebuie satisfăcute dorințele petenților, și trebuie restituită starea de mai înainte. Se cere însă prea mult dela consiliul cel mare, când se reclamă ridicarea obligatoriei. Normativul nostru dată din zilele când germanii și romanii au avut în vedere în locul prim necesitățile vieții practice, care a îndigat la limba germană, ca limbă străină. De atunci au eșit la suprafață principiul naționalității, și cu el mândria limbilor. Noi voim să prevenim acestor sentimente prin trimiterea petițiunilor la guvern.

La votare s'a primit cu 48 contra 16 voturi următoarea propunere a consilierului guvernial Vital:

Pe baza declarațiunilor regimului și a asigurării, că se va ține cont de îndreptățile dorințe ale petenților, marele consiliu trece la ordinea zilei.

Revista politică.

Primatele Ungariei, cardinalul Vaszary, a convocat conferența episcopilor pe astăzi, spre a stabili textul pentru circularul comun și pentru instrucțiunile, cari au să le dea clerului din incidentul punerii în aplicare a legilor politice bisericesci. — Președintele cancelariei centrale israelite a trimis o adresă către toți rabini și comunitățile evreiesci din Ungaria, prin care pentru conservarea confesiunii și a drepturilor autonome îi provoacă serios, ca și după punerea în aplicare a legilor politice-bisericesci să poarte matriculele confesionale cu aceeași conștiințositate ca și până acum, el amintește și despre declarațiunea ministrului de culte, că districtele evreiesci și arondarea rabinalelor nu vor fi alterate întru nimic prin legile bisericesci. Ministrul va da un circular cu privire la această cestiune. — Să înțelege de sine, unui omeni trebuie în toate menagiati.

Prin senioratele evanghelice din Pojon, Neutra, Trencin, Arva și Turocz e o mișcare vie

le normale de învățământ, er cât pentru profesori, ei vor fi formați într-o școală de agricultură oficială, instituită pentru sfârșitul acesta. Se mai prevedea ca fiecare școală normală să aibă o grădină de practică agricolă și horticultură să fie dacă se poate în apropiere de o fermă model.

În comunele principale sau reședințele de plasă, cel puțin se se țină conferințe referitoare la această specialitate, de către agricultorii instruiți și capabili, învățătorii sunt rugați a lua parte.

O comisiune compusă din agricultori, inspectori regionali și inspectorul primar, era însărcinată de a vizita școlile, a constata rezultatele obținute și a da recompensele. Cu modul acesta într-un timp destul de restrâns, o dată cu punerea în aplicare a acestor măsuri, agricultura și horticultura trebuiau să facă parte din materiile obligatorii, la examenul pentru obținerea certificatului de studiu.

(Va urma).

din cauza legilor bisericesci, cari au să se introducă cu 1 Oct. a. c. Tot pentru acestea au fost chemați în zilele trecute toți prefecții la Budapesta.

Reserva, ce și-a impus-o Germania cu ocaziunea aniversării victoriei, din 1870/71, o laudă totă presa rusă. Faptul, că împăratul Wilhelm II. în discursurile sale a evitat tot, ce ar fi putut ofensa Franța, a destăptat în foile rusești convingerea, că Germania vrea sincer pacea. S'a constatat deci, că temerile de mai înainte n'au fost basate. Tote diarele din Rusia se grăbesc a lauda cu recunoștință pe regele Prusiei, ca pe acela, care prin vorbirile sale întărește pacea lumii și dă probe evidente pentru înțelepciunea politice externe a Germaniei.

În numărul trecut am amintit despre o conspirațiune făcută de câțiva bulgari din Constanța cu scopul de a aneșa Dobrugea la Bulgaria. Să ăce, că șeful acestor capete într'adevăr „bulgăresci” este Cristu Ilieff, care stă în intime relațiuni cu vice-consulul din Constanța. Mai departe legăturile lor cu aderenții lui Zancow și Cararelow; precum și cu comitetul revoluționar din Macedonia probă într'un mod evident, că ei se bazează la urma urmelor pe intriganta Rusie. S'a lăsat svonul, că perchițiile, cari s'au făcut prin case la ordinul ministrului, P. Carp, care petrece acum în Constanța au scos la ivelă lucruri surprinzătoare. S'au găsit scrisori și proclamații revoluționare, și prin acestea s'au descoperit toate firele revoluțiunii. Guvernul României trată cestiunea după obiceiul său cu seriozitatea cuvenită și astfel se va restabili liniștea, er bulgarii vor simți și vor învăța minte, cum au să se poarte în Belgia orientului!!

În diariul frances „Le Figaro” a publicat un general (nu se știe, dacă e activ sau pensionat, ba poate fi și un nume fictiv) cu numele Munier o scrisoare plină de ofense la adresa Germaniei. Să înțelege, că această scrisoare a făcut mult sânge rău în presa din Germania:

Unele foi provocă guvernul german, să ceară satisfacție, altele se o disprețuiesc fiind scrisă de un om, care nu trebuie băgat în seamă.

După o telegramă din Berlin felul și chipul, cum a decurs viziita regelui României la împăratul Francisc Iosif, te face să concludi, că au fost învoeli în această privință de mai înainte în Anglia. Moștenitorul tronului român, care s'a dus pe nesimțite în Anglia, este în tot cazul acela, care a adus hotărârile cari unesc cabinetul vienez cu cel engles. Viziita regelui în Ischl are o însemnătate mai serioasă, ca alte călătorii. Politicii englesi au priceput, să câștige Austro Ungaria pentru planurile lor.

În Sofia se vorbește de remanierea cabinetului. Stoilow, care nu e numai un urator escelent, ci și cel mai bun iurist din capitala Bulgariei, va lua portofoliul justiției. Mincevici e vorba, să meargă ca ambasador în Viena, fiind recunoscut ca un aderent sincer al Austriei. Guvernul bulgar sfătuiesce pe principele, să facă o călătorie prin țară, ca să se convingă, că provincia aprobă și politica internă și externă, care vrea pace cu toate puterile, și că nu vrea să o jertfescă pentru-ca principele să fie recunoscut. Această călătorie o facă principele fără ministrii, ca să facă o idee clară despre situațiunea din țară.

Urmărirea judecătorească în cauza atentatului mișalesc, s'evârșit asupra lui Stambulow, continuă. Inspec

torul de poliție, Morfow, a fost acusat de procuror, că a intervenit la arestarea servitorului lui Stambulow; procurorul însă n'a cerut restituirea lui. Morfow pe baza unui ucas al principelui a plecat în concediu la Constantinopol. Ministrul de interne și a luat angajamentul să l aducă, îndată ce va cere tribunalul. Contra lui Iurncow sunt acuse mai grave. Ca comisar de poliție el e acusat de neglijență în urmărirea și prinderea omoritorilor. Acusa se bazează pe împregiurarea că unul d'între omoritori a stat ascuns timp îndelungat în reionul comisariatului lui Iurncow și că acesta cunoștea numele omoritorilor. Ministrul de interne și-a dat consimțământul la urmărirea judecătorească contra lui Iurncow și l'a destituit.

Nu înzadar am ăis noi atunci, că și poliția e amestecată în atentat. Mișcarea crimă și urită a mai fost și asta!

Să scrie din Constantinopol, că mesagiul de tron din Anglia și declarațiunile lordului Salisbury au făcut acolo în primul moment o impresie foarte deprimătoare, care însă n'a durat mult. Astăzi se poate ăce cu siguranță, că poate nu-și va schimba atitudinea ei în cestia armenescă. Acolo se ține cont de reunirea care există în această privință între cele trei puteri, ceea ce e un lucru drept. Cele trei puteri se unesc în privința urgenței necesități și a naturii reformelor pentru Armenia, dar asupra mijloacelor de presiune contra Turciei, ca s'o silască să primescă reformele propuse, ele nu s'au pronunțat. Din această cauză s'a născut bănuiala, că, dacă va interveni Anglia singură ca să-și ajungă scopurile egoistice, celelalte două puteri nu vor sta cu mâinile în sin. Eță pentru-ce tândălesce porța cu răspunsul. Dar nici între palat și porță nu e înțelegere. Marele vizir e înclinat, să aprôbe unele lucruri, consilierii dela curte sunt contra acelor puncte, cari ating suveranitatea sultanului și autoritatea statului. O hotărîre în această privință e foarte grea. Considerațiile, cari are să le observe sultanul, sunt mai dificile ca ale unui monarch constituțional. El trebuie să ăce cont și de partidul așa numit vechiu turcesc, și de aceea nu e ușor să găsești calea dreaptă, ca să mulțămesci și puterile și pe armeni și să nu vatemi pe supușii mohametani.

În China s'au făcut alte crime nouă, de astădată nu asupra misiunilor, ci asupra autorităților locale. Trupele chineze au năvălit asupra palatului conducătorului lor din Tientsin, l'au jefuit și și-au cerut restul din solda, care li-să cuvenia. S'au omorât în luptă peste 100 de soldați. Organele guvernului s'au dovedit că n'au nici autoritate. Casul acesta din Tientsin esplică dar și ușor, cum au putut chinezii să fie bănuți de iaponezi ordine, disciplină și cultură foarte inferioară sunt defectele chinezilor, cari fac să perđă ori și ce valoare, deși sunt foarte mulți. Între astfel de împregiurări puterile europene au datorința, să îngrijască de supușii lor din China.

Țilele Asociațiunii.

Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român și-a ținut adunarea generală după-cum s'a anunțat deja în Blaș în țilele de 15 și 16 August a. c.

Ședința primă s'a ținut Marți după celebrarea santei liturgii, în biserica catedrală.

În ședința acesta s'a cetit raportul comitetului și s'a ales comisiunile îndatinate pentru cenzurarea socotelilor, pentru înscrierea de membrii noi, și pentru opinarea asupra propunerilor.

După ședința a urmat banchet.

Sera a fost concert dat de către reuniunea de cântări din Blaș. Culmea concer-

deri cultivatori, proprietari, consilieri generali s'acorda a cere reforma învățământului primar în sensul aplicațiunilor agricole practice și usuale, unicul mijloc de a lipi de odată copilul de școală și pe omul tinăr de viața plăcută dela țară.

Ancheta s'a prelungit până la 1870, mari discuțiuni au avut loc în acest interval de timp, fiind-că dorău să găsească mijlocul cel mai eficace prin care ar putea să legă pe omul dela țară de pământul ce cultivă, punându-l în posibilitate de a-l lucra în mod mai rezonabil.

În urma atător discuțiuni a rămas ca învățământul agricol să se propage în trei moduri diferite: în școlile primare, în stabilimente particulare pentru instruirea adulților și, în fine, pentru a forma corpul de învățători și profesori speciali.

Înainte de toate se simțea necesitatea de a forma pe învățători și profesori, prin care să potă cultiva pe copiii adulți.

În acest scop s'a cerut înființarea unui curs de agricultură în toate șco-

tului a fost un op mai mare al domnului profesor Iacob Mureșanu „Mănăstirea de Argeș”, care a avut un splendid succes.

Mercuri s'a ținut ședința a doua, în care s'a desbătut asupra raportului comitetului, s'a primit cu unele întregiri proiectul privitor la modificarea statutelor, s'a dat comitetului absolutoriu pentru rațiocini, și s'a ales comitetul pe un nou period de 3 ani.

Adunarea generală procsimă se va țină în Lugă.

Sera a fost bal.

In numărul viitoriu urmăze raport special.

Noutăți.

Felicitări. Alaltăeri, Joi, în 17/29 August a. c. a fost ziua onomastică a Esceleției Sale Dlu arhiepiscop și metropolit Miron Romanul. Din acest incident dimineța la orele 8 s'a serbat în biserica în cetate liturgie împreună cu obicinutele rugăciuni de mulțumire. Liturgia o a s'evărit în absența parochului protopresbiter, asesorul consistorial Matei Voileanu protopresbiter.

La 10 ore s'au prezentat la Esceleția Sa comisioanele administrative a fundației „Gozsdu”, sub conducerea Presanției Sale a domnului episcop al Aradului Ioan Meșanu, și la felicitat.

La orele 11 asessorii consistoriale și onorațiilor din Sibiu și din apropierea Sibiului s'au prezentat la Esceleția Sa sub conducerea asessorului consistorial Moise Lazar, felicitându-l din incidentul zilei onomastice.

In zilele aceste pentru noi românii pline de ispite și de nevoi e adevărată fericire, că avem în fruntea noastră arhieriei vrednici, cari își pun sufletul lor pentru poporul lor. Dumnezeu se țină p: Esceleția Sa încă în mulți ani în depline puteri sufletesci și trupestici spre a pute apără cu bărbăție și dibăcie rară, proprie Esceleției Sale, interesele santei noastre biserici și interesele poporului român din patria noastră.

Personal. La ședințele fundației Gozsdu a mai sosit posterior Joi domnul Avram Berlogia jude la curie, și dl Georgiu Szerb, deputat dietal.

Litié. Ca în toți anii, așa și în anul acesta s'a serbat ziua de 15/27 August cu mare solemnitate la mănăstirile noastre române din Bălan și Fizeșiu. Mănăstirea dela Bălan (gr. orientală) a fost foarte bine cercetată, și s'au s'evărit sfintele rugăciuni din partea lor vre-o 18 preoți în frunte cu vrednicul lor protopop Paul Roșca, care a ținut și o vorbire sâmburoasă și bine interpretată în fața alor circa 4—5 mii de credincioși. A mai rostit o cuvântare părintele din Hida, care încă a fost foarte potrivită, arătând cu cuvinte bine alese timpurile grele de prezent. Aici am de observat că d-nul Ioan Popp, teolog anul al II-lea de religie gr.-or. s'a dus la mănăstirea dela Fizeșiu (gr.-cat.) ca prin rugăciuni făcute acolo, da de cumva fi va succeda la cotele calculul nesuficient din dogmatica gr.-orientală dobândit la finea anului scolastic expirat.

Concert. Domnul Vasiliu, tenorist la opera regală română din București va da după cum suntem informați, Marți, la 3 Septembrie un concert în sala dela „Musikverein”. Detaliuri vom publica în numărul procsim al diarului nostru.

Voinicoșii din Turda, cari au dărimat casele dlu Dr. Rațiu, sunt puși sub acuză din partea tribunalului din Turda. Și ce se vede, acești voinici 17 la număr au mai avut cutezanța de a protesta contra punerii sub acuză! Tabla regescă din Cluș a aprobat punerea sub acuză și astfel pertractarea în afacerea acestor eroi, se va țină în curând.

Necrolog. Dionisiu Roman ea sociu, Pavel Popescu, par. gr.-cat. și Sofia născ. Domșa ca părinte, cu inima frântă de durere anunță, că iubita sa socie resp. unica lor fiică Maria Roman născ. Popescu, membră fondatoare și președinta Reuniunii femeilor române din Mediaș și giur, ați dimineța la 6 ore după împărțirea cu santele sacramento, în etate de 37 ani în al 21-lea an al fericitei căsătorii după grele suferințe îndurate în timp de 10 săptămâni, a răposat în Domnul. Inmormântarea va fi, după ritual gr.-cat. Vineri, în 30 l. c. d. am. la 2 ore în cimiteriul rom.-cat. Mediaș, 28 August n. 1895.

Ungur sinucis. Diarele magiare aduc scirea că în Budapesta s'a sinucis zilele aceste un ungur numit lakabfy. Acest cavalier era mare jucător de cărți, în timpul din urmă a pierdut sume enorme, astfel că se pomeni cu o datorie de 400.000 fl. Clubul național din Pesta, la propunerea deputatului Rohonczy la eschis din sinul seu.

Iakabfy vëndend că nu mai e mod de a trăi, s'a sinucis, achitându-și în modul acesta toate datoriile sale.

Cantonul Graubünden. Graubünden sau Bundten (franc. Grisons, ital. Grigioni roman. Grischun) este cel mai mare canton în Elveția. Suprafața e de 7185 kilometri cuadrați.

Locuitorii în anul 1880 erau 94.991 suflete. Vine deci pe un kilometru cuadrat abia o populație de 13 suflete. Acest canton muntos e unul dintre cele mai puțin populate.

După confesiune 53.168 de locuitori sunt reformați, 41.711 sunt catolici, israeliți 38, de altă confesiune 74.

După limba maternă 43.664 sunt germani, 12.976 italieni, 37.794 sunt reto-romani, 557 sunt de alte limbi.

Capitala este Chur.

Constituțiunea este curat democratică. Corpul legislativ e consiliul cel mare, tot pe 1300 de alegători vine un reprezentant, puterea executivă o are consiliul cel mic, sau consiliul guvernial, din trei membri, care pentru afaceri mai importante, și pentru prepararea de elaborate pe seama consiliului celui mare se mai înmulțesc cu 9 membri aleși din consiliul cel mare pe 3 ani. Cantonul se împarte în 14 districte cu 39 de cercuri, dintre cari fie-care are consiliul seu cercual, și judecătoria cercuală sub președinția unui president de cerc. Instanța a doua constă din 14 judecătoria cercuale, cea supremă este judecătoria cantonală din 9 membri cu durată de 3 ani.

Reformații stau sub consiliul evang. bisericesc numit și sinod, catolicii stau sub episcopul din Chur.

Pațania lui Sf. Petru. Intr-o zi foarte călduroasă, Iisus Christos a plecat pe o țarină pietră și prăjită de arșița soarelui. Toți ucenicii lui îl însoțeau.

— Dacă fie-care dintre voi va lua cu sine câte o piatră, dise Mântuitorul, atunci țarina aceasta va da în curând o recoltă bogată.

Ucenicii luară cu toți câte o piatră mare încât cu greutate le puteau duce. Numai Sf. Petru murmură:

— O arșiță așa de mare și se mai duci și pietri?

El luă supărat o piatră cât un ou de mare și o ascunse în cutele hainei. Iisus observă aceasta, dar nu dise nimic.

La marginea câmpului se afla o colină cu arbori numeroși și umbroși. Iisus se opri cu ucenicii lângă un isvor cu apă limpede și curată ca cristalul.

— Să-și pue fie-care înaintea sa piatra adusă, dise Iisus.

Sf. Ioan, ucenicul favorit al Domnului puse înaintea sa o stâncă mare. Numai iubirea față de Mântuitorul îi dăduse puterea ca să ducă piatra aceea enormă.

Ucenicii vëndend piatra lui Sf. Ioan și petricica lui Pf. Petru, au început să ridă.

Sf. Petru n'a băgat în seamă glumele lor; lui îi era fomie și a zis Mântuitorului:

— Învețătorule, 'mi-e fomie și n'avem pâine.

— Cine muncesce are totdeauna pâine, răspunse Iisus, și binecuvântă pietrele.

Când colo ce se vede? Pietrele se prefăcură în pâine și cu toții avură ce se mânânce.

Numai Sf. Petru a rămas flămând, căci pâinea era cât un ou de mică, dar el era prea mândru ca să primăcă pâine dela ceilalți și în deosebi dela Sf. Ioan.

La marginea ceialaltă a țarinei curgea Iordanul. Ajungend la țermul lui, Mântuitorul a dis:

— Nimenea să nu facă binele cu gândul c'o se fie răsplătit! Aruncați-vă pietrele în apă!

Astfel Sf. Petru a trebuit să postăcă o zi întreagă și să învețe pe lângă aceea multe lucruri frumoșe.

Raport general

despre activitatea comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” în decursul anului 1894.

Onorată adunare generală!

In sensul §-lui 35 din statutele Asociațiunii, comitetul prezintă onoratei adunări generale următorul raport despre activitatea sa din anul ultim de gestiune, anume dela 1 Ianuarie până 31 Decembre 1894.

I. Ședințele comitetului.

In decursul anului 1894, comitetul a ținut 14 ședințe, 12 ordinare, 2 estra ordinare. In acestea s'au rezolvit toate agendele mai importante ale Asociațiunii, afară de unele cestiuni de administrație internă, cari după natura lor s'au rezolvit din presidiu. Numărul esibilitelor în 1894 a fost 511.

Conclusele adunării generale din anul trecut s'au esecutat toate, afară de concludul ce se refere la premiul de 50 fl. (recte 48 fl. 42 cr.) colectat de dl Gregoriu Maior, cu scop de a înființa bibliotecă populară ambulantă și încredințat comitetului ca să-l voteze acelor despărțăminte, care susțin asemenea bibliotecă. Premiul nu s'a putut vota pentru-că până acum nu s'au înființat încă asemenea bibliotecă prin despărțămintele Asociațiunii.

In special cu privire la însărcinările primite din partea adunării generale, avem onore a raporta următoarele:

1. Pentru publicarea de scrieri populare instructive ș. a., în sensul concludului adunării generale ținute la Făgăraș în 1889, s'a eseris concurs literar, cu datul 1 Novembrie 1894, din fondul „George Barițiu” cu următoarele trei premii și anume:

a) Un premiu de 200 fl. pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului:

„Resultatele comasării de până aci, bune și rele, cu privire la țeranul român din Transilvania (partea I.), cu îndrumări practice pentru popor despre metodelor, cum trebuie întocmită economia noastră după comasare, ca să nu sufere poporul (partea II.).

b) Un premiu de 300 fl. intru acoperirea eselor de tipariu, pentru un manual din de învățământ pe sama școlelor medii, din ori-care obiect de învățământ, lăsându-se autoriului dreptul de proprietate.

c) Un premiu de 200 fl. pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului:

„Dietetica populară, cu deosebită considerare la modul de viațuire al țeranului român”.

Termenul înaintării elaboratelor s'a ficat cu ziua de 1 Octobrie a. c. st. n.

Despre rezultatul concursului se va raporta la procsima adunare generală.

2. Relativ la revizuirea statutelor Asociațiunii, inițiată prin adunarea generală din 1892, fiind provocați și prin escriptul finalului ministeriu de interne Nr. 929/1895, ca să se modifice în special §§. 5 și 21, cari nu mai corăspund actualelor împrejurări de stat, și să se adaugă un nou §. referitoriu la dreptul de suprainspecțiune al statului basat în lege, — comitetul înainteză onoratei adunări generale, cu eshibit separat, noul proiect de statute pentru definitivă satorire.

Cu privire la stipendiile și ajutoarele conferite de Asociațiune s'a observat praca din trecut, adevă s'au lăsat și pe anul din urmă în folosința respectivilor stipendiști, cari n'au terminat încă studiile lor, dar au dovedit sporu mulțumitoriu și purtare morală coreșpundătoare. Er pentru conferirea stipendiilor devenite vacante s'au eseris concurs la timpul seu. In alăturare sub A) se aclude consemnarea stipendiștilor și ajutoarelor Asociațiunii în timpul prezent cu numirea fondurilor, din care sunt împărțări.

(Va urma).

Anunțiu.

Anul scolastic 1895/6 se va începe la gimnasiul public gr.-or. român din Brad și școlele pregătitoare împreunate cu acesta în 1 Septembrie v. 1895. Insciriile se vor efectui din 1—4 Sept. v. Tinerii, cari doresc a fi primiți pentru prima oră în clasa I. gimnasială sau în clasele pregătitoare au a se presenta la direcțiunea gimnasială însoțiți de părinții sau tutorii lor și provăduți cu carte de botez, de revaccinare și cu atestatele scolari de pe clasa ultimă.

La clasa I. gimnasială se primesc numai acei elevi, cari au implinit etatea de 9 ani, dar nu sunt mai bătrâni de 12 ani. Asupra primirei celor mai bătrâni de 12 ani, decide corpul profesoral.

Elevii, cari se vor presenta fără atestate scolare se vor supune unui esamen de primire și se vor primi după pregătirile și etatea lor.

Esamenele de repetițiune pentru elevii, cari au fost în clasele gimnasiali sau normali de aici și au obținut un nesuficient se vor ținea din 31 August până în 3 Sept. v.

Didacru, atât în clasele gimnasiali, cât și cele primare, solvesc toți elevii din fostul comitat al Zarandului (protopresbiteratele Zarandului și

Halmagiului) 4 fl. pe an, er cei din alte comitate respective protopresbiterate câte 8 fl. v. a.

Pentru bibliotecă gimnasiului solvesc fie-care elev câte 1 fl. pe an, er pentru fondul morboșilor câte 50 cr. v. a.

Competințele aceste au a se solvi deodată la Insciere sau în două rate și anume: jumătate cu ocaziunea inscrierei, er cealtă jumătate cel mult până la 1 Martie, cari nu vor observa aceste dispozițiuni nu vor fi Inscriși, eventual se vor eschide dela prelegeri.

Dela solvirea didacruului se pot elibera numai scolari distingi și miseri în urma unei rugări motivate cu atestat scolastic și de paupertate adresate comitetului gimnasial prin direcțiune.

Fără scirea și invoirea direcțiunei gimnasiale nici unui elev nu-i este permis a-și lua cuartir.

Brad, 15 August, 1895.

Direcțiunea gimnasială.

Apel.

Stimate domnule!

Când cineva este atins de sörte prin vre-o nenorocire, simțul de caritate și umanitate ne îndemnă a aduce consolare și ajutor celui nenorocit; — cu atât mai mult ne vom însufleși de acesta datorită când nenorocirea nu cade numai asupra unui singur individ ci se estinde asupra mai multor familii întregi.

Un foc cumplit, care a isbucnit în 23 Iuliu (4 August) a. c. în comuna Mercurea, din comitatul Sibiului, a prefăcut în cenușă locuințele, șurile pline de recolta din acest an, grajdurile cu vite, carele și alte utensilii agricole a 19 familii românesce, cari și până aci formau partea cea mai sêracă a populației din aceia comună.

Acești nenorociți, cari prin munca grea și onestă de ani întregi au ajuns abia în stare de a se vedă pe sine și familiile lor ocrotiți de ploii și ger sub scutul unei locuințe omenesci, — cari după grea sudore se bucurau de grânele și nutrețul adus acasă, — în timp de mai puțin ca 3 ore au fost de nou isbiți în negra miserie, aruncați pe strade, espui perirei de fomie, pentru-că nimic, afară de viață și hainele de pe ei nu au putut mântui din flacări.

Strigătul de desperare al acestor nenorociți a îndemnat pe mulți conlocuitori de a le aduce primul ajutor, pentru a-i scuti cel puțin de chinurile fomie; acest ajutor însă, în comparație cu lipsele lor, este numai ca o picătură în mare.

Deci, pentru a i scôte din miseria de cerșitori, și pentru a le mijloci posibilitatea de a-și vedă reedificate locuințele lor cât mai curând, mai mulți locuitori din această comună, pătrunși de simțul de umanitate, constituindu-se într'un comitet au hotărât ca în numele celor nenorociți prin foc să facă apel la marinositatea publicului pentru ajutorarea celor lipsiți.

Drept aceea stimată d-nule, compătând la sentimentele d-vostre nobile, ne permitem a Vă adresa acest apel cu rugarea, ca să binevoiți a întreprinde o colectă de daruri și contribuiri benevole între amicii și cunoscuții d-vostre, folosindu-vă pentru consemnarea acelor de lista anecsată, pe care Vă rugăm a o inapoia cu ori-ce rezultat, până la 1/13 Septembrie a c. la cassarul acestui comitet dl Ioan Blaga, cancelist la oficiul pretorial în Mercurea (Szerdahely, Szeben vármegye, Transilvania.)

Colectele intrate se vor cuita pe cale diaristică.

Mercurca, în 1/13 August 1895.

In numele comitetului:

Vasile Crișan,
secretar.

Dr. C. Albu,
președinte.

Nr. 327 Prot. [146] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Panc, cu filia Săliste, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post pelângă casă parochială dau suma de 397 fl. 65 cr. v. a.

Informațiuni mai de aproape despre starea parochiei se pot lua la subsemnatul oficiu protopresbiterial.

Petenții au aș asterne cererile instruite în sensul normelor din vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Dobra, 4 Iunie, 1895.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Dobrei în conțelegere cu comitetul parochial.

Avram S. Păcurariu,
adm. prot.

Nr. 401/895. [147] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Sălcivă de jos, protopresbiteratul Lupșei, se scrie concurs cu termenul pe 16 (28) Septembrie 1895.

Venitele împreunate cu acest post dau suma de 321 fl. v. a. și se va completa ulterior la suma prescrisă de regulament.

Din ce stau acestea venite interesat și pot lua informațiuni dela comitetul parochial sau dela oficiul protopresbiterial.

Doritorii de a competa la această parochie se-și așternă cererile concursuale provădate cu documentele prescrise de Stat. or. în original sau în copii autentice la subsemnatul oficiu în termenul sus amintit.

Ofenbaia, în 11 Iuliu 1895.
În conțelegere cu comitetul parochial respectiv, oficiul protopresbiterial gr. or. a Lupșei.

Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 261/895. [148] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch în comuna Galeș, protopresbiteratul Săliștei se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Dotățiunea împreunată cu acest post este de 414 fl. v. a.

Informațiuni mai de aproape se pot lua dela comitetul parochial respectiv și dela oficiul protopresbiterial.

Reflectanții la acest post își vor așterne cererile lor concursuale, instruite conform legilor în vigóre subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Săliște, 1 Iuliu 1895.

Oficiul protopresbiterial gr.-oriental al Săliștei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

[149] 1—3

CONCURS.

În parochia de a III clasă Vurpăr publicându-se concurs și nevinându-se nici un candidat cualificat se scrie nou concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în fôia archidieceșană „Teleg. Rom“.

Emolumentele împreunate cu acest post, prescrise în regulamentul pentru parochii de clasa III, dau suma de 402 fl. 60 cr.

Doritorii de a ocupa acest post au se-și așternă suplicele de concurs

instruite conform normelor în vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Sibiiu, 21 Iunie 1895.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Sibiiului.

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 249/94. [142] 2—3

Concurs repetit.

Implinind comuna bisericească Bucium, fosta filie la Orăștiôra de sus, condițiunile provădate în § 3. din statutul organic și devenind parochie materă recunoscută de atare prin soluțiunea Venerabilului consistoriu archidieceșan din 20 Septembrie 1894 Nr. 5194 B. pentru ocuparea postului de paroch în Bucium se scrie concurs repetit a treia ôră cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Tel. R.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt statorite în ședința sinodului parochial din 6 August 1890 și dau preste tot suma de 411 fl. v. a.

Informațiuni mai detaiate despre starea parochiei și despre soiul venitelor se pot lua dela comitetul parochial și dela oficiul protopresbiterial.

Reflectanții la acest post să și înainteze petițiunile de concus în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiterial, instruite conform normelor din vigóre.

Orăștiie, la 8 Iunie 1895.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Orăștiiei în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Ivan,
adm. protopresb.

Nr. 420/895. [143] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch în comuna Apahida cu filia Pusta St. Miclăuș, clasificată de clasa a III-a prin această se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „T. R.“

Emolumentele împreunate cu acest post, computeate după calculul mediu a lor 5 ani din urmă, dau un venit sigur anual de 490 fl. 81 cr.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile lor de concurs, instruite conform normelor în vigóre, subscrisului oficiu până la termenul sus indicat, și sunt poștiți, ca înainte de alegere, în vre-o Duminecă sau sârbătore se se presinte la biserică sau se-și arete desteritatea în cântări, sau serviciul divin, și ca se fie cunoscuți din partea poporului.

Oficiul protopresbiterial rom. gr. or. al Clușului, în conțelegere cu comitetul parochial.

Clușiu, 12 Iuliu 1895.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 186. [144] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clasa a III-a Trestie protopresbiteratul Cetății de pîtră pe basa înaltei soluțiuni consistoriale din 25 Ianuariu 1895 Nr. 360 B. se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în fôia „Tel. Rom.“

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau un venit anual de 101 fl. 50 cr. v. a.

Informațiuni mai detaiate asupra acestei parochii se pot lua dela oficiul protopresbiterial. Cererile concursuale în regulă instruite se se așternă până la termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterial (p. u. Kápolnók Monostor.)

În conțelegere cu comitetul parochial.

Fînațe, la 25 Iuliu, 1895.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Cetății de pîtră.

Teodor Șovrea,
adm. prot

Nr. 261/1895. [145] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Metesiu, protopresbiteratul Albei-Iulia, devenit vacant în urma reposării fostului paroch, prin această se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în diarul „Tel. Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 410 fl. v. a. cari venite au fost statorite în ședința comitetului parochial din 9 Iunie a. c.

Informațiuni despre starea parochiei și despre isvórele din cari se solvesce suma de sus se pot lua la oficiul protopresbiterial și la comitetul parochial.

Reflectanții se-și înainteze petițiunile de concurs în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiterial.

Alba Iulia, 15 Iunie 1895.

Oficiul protopresbiterial al Albei-Iulia, în conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Ivan,
protopresbiter.

[138] 3—3

CONCURS.

Dela „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“ cu începutul anului școlar 1895/6, sunt de conferit următoarele stipendii:

1. din fundațiunea „Bașota“ unul á 20 fl. la an;
2. din fundațiunea „Galliană“ unul á 60 fl. la an; la conferirea celui stipendiu rudeniile fericitului fundator din familia „Pop“ și „Anton“ se vor preferi *ceteris paribus*;
3. din fundațiunea „Roman“ două á 60 fl. la an;

Pentru conferirea acestora, tinerilor români, studenți de gimnasiu ori școlă reală de aceeași categorie, se

eserie concurs cu termin până la 15 Septembrie 1895.

Cererile se se înainteze până la termenul indicat, comitetului Asociațiunii transilvane etc. în Sibiiu (Nagy Szeben) instruite cu următoarele documente:

a) atestat de botez în original sau în copie legalisată;

b) testimoniu școlastic de pe anul din urmă școlar;

c) atestat de frecuentare dela direcțiunea institutului, în care de present urmăze studiile;

d) atestat de paupertate, eventual de orfan, dacă concurentul este orfan.

Cererile întrate după termin, nu se iau în considerare.

Sibiiu, din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ ținută la 8 August 1895.

Dr. H. Pușcariu,
vice-președinte.

Dr. V. Bologa,
secretar II.

[139] Se primesce 2—3

un învățacel

la

Albert Schaefer,
covrigar.

Sibiiu, Strada Morii Nr. 11.

[141] 2—2

Un băiat

din casă bună pôte afla la subscrisul întregă întreținerea unde își pôte însuși totodată și limba magiară și germană.

EDMUND SCHUCH,
învățător.
Theresianum Nr. 53.

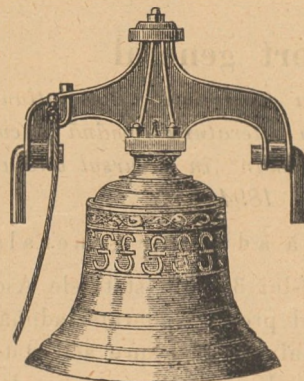
Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniu Novotny

în Timișôra — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădate cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[43] 12—21

Preș-curanturi ilustrate se trimite la cerere gratuit și franco.